

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Κοινωνική Ανατομία του Εγκληματία:

Το μεγάλο και απαραίτητο έργο για τη σωστή τοποθέτηση του εγκλήματος αρχίζει με την ψυχολογία του βάρους, την ψυχανάλυση.

Ειδικά για το έγκλημα ο Φρόϊντ υποστηρίζει, ότι γεννιέται εξαιτίας του μίσους που νιώθει ο άνθρωπος για πρόσωπα του δικού του περιβάλλοντος, συνήθως τους γονείς του, που όπως καταλαβαίνει ότι κανονικά θα έπρεπε να τα αγαπάει και να τα σέβεται.

Όσο μεγαλώνει το άτομο και ωριμάζει, αναπτύσσεται και η κρίση του, αρχίζει να κάνει συγκρίσεις, με την ευρύτερη κοινωνία και βλέπει, ότι αυτό που συνήθως συμβαίνει και που είναι το κανονικό στην κοινωνία, είναι το να υπάρχει σεβασμός και αγάπη προς τους γονείς, συναισθήματα δηλαδή που δεν έχει αυτός για τους δικούς του.

Τότε του δημιουργείται ένα αίσθημα ενοχής, για τα αισθήματα που έχει και δεν μπορεί να καταπνίξει.

Ο Φρόϊντ σαν πρώτη εξήγηση πρόβαλε την άποψη, ότι το υποσυνείδητο αίσθημα ενοχής, είναι εκείνο που σπρώχνει τον άνθρωπο, στο να κάνει ορισμένες εγκληματικές πράξεις, με μόνο υποσυνείδητο το κίνητρο να συλληφθεί και να τιμωρηθεί.

Η άποψη αυτή σήμερα, δεν γίνεται δεκτή, παρά μόνο για μια μικρή κατηγορία νευρωτικών εγκληματιών.

Από την ψυχολογία του JUNG, εκείνο που έχει την μεγαλύτερη σημασία είναι ο κόσμος των αντίρροπων δυνάμεων, που υπάρχουν και δρουν συνεχώς, μέσα στην ανθρώπινη ψυχή.

Για τον JUNG εγκληματίας είναι ο άνθρωπος, ο οποίος δεν κατορθώνει να ρυθμίσει τις ψυχικές του λειτουργίες με τρόπο ικανοποιητικό, ώστε να επιτυγχάνει την γόνιμη ένωση και την δημιουργική σύγκρουση των αντιθέτων ζευγών σε πορεία συνεργασίας και μάλιστα με κοινωνική κατεύθυνση.

Αντίθετα υπάρχει σημαντική διατάραξη και ανωμαλία, έτσι που να μην επιτυγχάνεται η συνεργασία, αλλά αντί αυτής να δημιουργούνται ψυχικές ανωμαλίες, που οδηγούν στην αντικοινωνική συμπεριφορά, στο έγκλημα.

Ο άνθρωπος είναι από τη φύση του αδύνατο να ζήσει έξω από μια κοινωνία. Το παιδί περνάει από δύο διαδοχικές διαδικασίες συγχρόνως.

Από τη διαδικασία της ταύτισης με τους γονείς του, οπότε απορροφάει και τα ηθικά συναισθήματα του καλού και του κακού και τη διαδικασία κοινωνικοποίησης, δηλαδή της δημιουργίας επαφής με τους άλλους ανθρώπους.

Αν οι δύο αυτές διαδικασίες, αποτύχουν, τότε το παιδί μένει εγωκεντρικό και ανώριμο.

Εγωκεντρικός είναι εκείνος που δεν κατάφερε, να αισθανθεί αγάπη, με συνέπεια να λαμβάνει υπόψη του μόνο τις δικές του επιθυμίες.

Ο εγωκεντρικός άνθρωπος είναι εκείνος, που δεν έχει την ικανότητα να μπει στη θέση του άλλου, να νοιώσει όπως ο άλλος. Όλοι οι μεγάλοι εγκληματίες, έχουν σαν κύριο χαρακτηριστικό τον υπερβολικό εγωκεντρισμό.

Ανώριμος είναι αυτός που αποτυγχάνει στην κοινωνική ψυχική εξέλιξη, με συνέπεια, να μην μπορεί να συγκρατεί τις επιθυμίες του και να κυριαρχεί τις αρνητικές τάσεις του, σύμφωνα με την πραγματικότητα.

Ο εγωκεντρισμός και η ανωριμότητα, είναι τα βασικά χαρακτηριστικά των εγκληματιών, που έχουν πραγματική ροπή προς το έγκλημα.

Συνοπτικά:

Οι βάσεις της κοινωνικής προσωπικότητας, σχηματίζονται ασυνείδητα, στην παιδική ηλικία στα πρώτα χρόνια της ανθρώπινης ζωής.

Στη συνέχεια όμως ο άνθρωπος διαρκώς εξελίσσεται και η προσωπικότητα διαρκώς βελτιώνεται ή χειροτερεύει με κρισιμότερη χρονική περίοδο την εφηβεία, που είναι, κατά δεύτερο λόγο η σημαντικότερη για τον σχηματισμό της προσωπικότητας.

Και η αντικοινωνική τοποθέτηση μπορεί να ενισχυθεί ή να εξασθενήσει, κάποτε δε να εξαλειφθεί.

Αλλά και χωρίς να εξαλειφθεί, να μην καταλήξει στην εγκληματική πράξη.

Ικανό χαρακτηριστικό γνώρισμα κάθε εγκληματικής πράξης, σε κάθε κοινωνία και σε κάθε εποχή, είναι ότι η πράξη αυτή προσβάλλει, τα στοιχειώδη ηθικά συναισθήματα μιας συγκεκριμένης κοινωνίας, απαραίτητα για την συμβίωση αυτή.

Το έγκλημα συγκινεί και εξεγείρει και τον άνθρωπο σαν άτομο και την κοινωνία ακριβώς, γιατί είναι πράξη αντικοινωνική.

Σας ευχαριστώ

Δημήτριος Μητρόπουλος